

[Hanne Budtz.]

„Anderledes med bevillingshaverne. Her er betingelserne for skabelsen af en ensartet, selvstændig, gennem monolet økonomisk sikret gruppe af personer, fri for påvirkning fra udlandet. Bliver det folk af den rette støbning, vil deres interesse for filmens ideelle sider være vågen, og de vil sætte en ære i, at deres virksomhed viser så lodige film som muligt. De er i anderledes direkte berøring med publikum end udlejerne og vil føle sig kaldede til at skaffe dette det bedst mulige, som markedet frembyder. Den opfattelse, som underkender disse betragtninger, er i virkeligheden udtryk for en svigtende psykologisk vurdering.“

Jeg tvivler ikke om, at bevillingshaverne gerne vil vise noget godt, men jeg tror, at betænkningen med dette ordvalg er meget højt oppe. Vi må se at komme ned på jorden og erkende, at skal biograferne gå rundt, må der vises film, som er udtryk for betjening af publikum.

Den nuværende monopolstilling sikrer, som den højtærede minister også var inde på, bevillingshaveren økonomisk, og derved ydes der publikum bedre service, siger tilhængerne af bevillinger. Jeg mener, at en større mulighed for konkurrence, end der nu er, kun kan give bedre service. Jeg mener, at et friere system ville give større tillid hos låneinstitutterne, for så ville man være overbevist om, at det var branchekyndige folk, der kom til, og ikke folk uden nogen form for egenkapital.

Den højtærede minister var inde på, at forholdene i andre lande, hvor man har fri næring, ikke er ideelle. Det er interessant at se, at Danmark, Norge og Sverige har vidt forskellige systemer. Man kan naturligvis drive biograf under hvert af de tre systemer; spørgsmålet er blot, hvad der er det mest hensigtsmæssige. Sverige har betydelig flere biografer og flere siddepladser pr. indbygger end Danmark, nemlig 1 plads pr. 11 indbyggere, medens Danmark har 1 plads pr. ca. 30 indbyggere. I England har man en ordning, som jeg i og for sig finder tiltalende. Der kræves opfyldt visse betingelser for at kunne modtage en bevilling, det er muligvis ret strenge betingelser, men når man opfylder dem, har man til gengæld krav på at få en bevilling.

Jeg beder den højtærede minister bemærke, at vi forslagsstillere egentlig ikke har brugt udtrykket „fri næring“. Det er klart, at det er et stort og vanskeligt område at behandle, men der skulle være mulighed for ved en udvalgsbehandling at finde frem til en fornuftig løsning, hvorved det nuværende bevillingssystem ophæves.

Set ud fra den enkelte bevillingshavers synspunkt er det naturligvis overordentlig behageligt at få en bevilling; men jeg mener, at det er publikums interesse, man skal se på, og det må vist erkendes, at der i de biografmæssigt frie lande er et betydeligt større udvalg af film.

De store tekniske nyheder på filmens område kræver stadig større kapital. Man ved, at det under det gældende system kan være vanskeligt at skaffe denne kapital, og det er forståeligt, så længe man ikke, som jeg sagde før, er sikker på, at der er branchekundskab og egenkapital tilstede.

Den højtærede minister var inde på den vanskelige byggesituation. Det er klart, at den vanskeliggør en løsning, men det er mig dog bekendt, at der findes folk med opsparat kapital og med kendskab til branchen, der vil være i stand til at låne til byggeri og vil kunne investere også i en nyoprettet biograf. Jeg gør opmærksom på, at det jo ikke er meningen, at dette spørgsmål skal løses på en eller to dage; der skal træffes en ordning på længere sigt, og bygge vanskelighederne skulle da ikke vare evigt.

Jeg vil gerne sammenfatte mine bemærkninger således. Vor biografdrift blev fra 1922 indrettet som et bevillingssystem; det var et nyt område indenfor underholdningsbranchen, og det var vel ikke urimeligt forsøgsvis at anvende bevillingssystemet. De senere love og betænkninger har måttet vise imødekommenhed overfor den uhyre udvikling indenfor dette område. Der kan fremføres argumenter for at bevare systemet, men altså efter min mening overvejende argumenter imod, d.v.s. for at ophæve det. Ja, det er endog muligt — det vil tiden vise — at vi i Danmark netop har gjort den helt rigtige begyndelse. Nu må vi imidlertid erkende, at tiden er løbet fra bevillingssystemet, men vi har måske i dette bevillingssystem en nyttig basis for overgang til et andet system, der giver den kvalificerede mulighed for at drive biograf, når